ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-ЖА E. SHARPSTON
представено на 5 март 2009 година [1]

1. В настоящото производство по обжалване синдикатът 3F [2] иска Съдът да отмени определението на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 23 април 2007 г. по дело SID/Комисия, (T-30/03, непубликувано в Сборника, наричано по-нататък „обжалваното определение“), с което на основание член 230 ЕО е приета за недопустима подадената от 3F жалба за отмяна на решение на Комисията да не открива процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО [3].

Правна уредба и фактическа обстановка

Общностна правна уредба

Договорът за ЕО

2. Релевантните разпоредби от член 87 ЕО гласят, както следва:

„Освен когато е предвидено друго в настоящия договор всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с общия пазар.

[…]

1 — Език на оригиналния текст: английски.

2 — Преди известен под названието „Specialarbejderforbundet i Danmark“ (SID) и посочен като такъв в обжалваното определение. Тъй като синдикатът е известен под названието „3F“ към момента, в който подава настоящата жалба, за яснота ще наричам жалбоподателя с това название в настоящото заключение.

3 — C (2002) 4370 окончателен, наричано по-нататък „спорното решение“.

3. За съвместими с общия пазар могат да се приемат:

[…]

в) помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес;

[…]“

3. Член 88 ЕО предвижда, че Комисията държи под постоянно наблюдение всички схеми за предоставяне на помощ в държавите членки. Комисията може да открие процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО, в хода на която „заинтересованите страни“ от разглежданата помощ могат да ѝ представят становищата си [4]. Ако тя направи това, се извършва цялостно разследване на твърдяната помощ. Обратно, Комисията може — както постъпва по настоящото дело — да реши, че не е необходимо да започне такова разследване, тъй като счита, че разглежданите мерки не са помощи, или че те представляват помощи, но са явно съвместими с общия пазар.

4. Член 230, четвърта алинея ЕО предвижда, че всяко юридическо лице може да подаде жалба срещу решение, което въпреки че е адресирано до друго лице, го засяга пряко и лично.

Насоките на Общността от 1997 г.

5. Държавните помощи в морския сектор се уреждат от Насоките на Общността за държавната помощ в областта на морския транспорт от 1997 г. (наричани по-нататък „Насоките от 1997 г.“) [5]. Тези насоки визират по-конкретно известен брой обстоятелства, при които помощ, предоставена на морски дружества, може да се счита за съвместима с общия пазар. По-специално точка 3.2 от тях установява насоки, които позволяват да се определи съвместимостта на държавна помощ, предоставена да облекчи разходите, свързани с работната ръка.

4 — Процедурите по разследване на държавните помощи са уредени в Регламент (ЕО) № 659/1999 година на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41). След преномерирането член 93 от Договора става член 88 ЕО.

5 — ОВ C 205, 1997 г., стр. 5. Тези насоки заменят Насоките от 1989 г. (SEC (89) 921 окончателен), които имат две основни цели — запазване на корабите под флага на Европейската общност и възможно най-голяма заетост на моряците от Общността.

6. Пета и шеста алинея от точка 2.3 от Насоките от 1997 г. гласят следното:

„Мерките за подкрепа на морския сектор трябва […] да имат най-напред за цел да намалят данъчните и други разходи и тежести, понасяни от собствениците на кораби и моряците в Общността (т.е. които подлежат на данъчно облагане и/или плащат вноски за социално осигуряване в дадена държава членка), до нива, сравними с тези в останалата част от света. Тези мерки трябва по-скоро да насърчат пряко развитието на сектора и на заетостта, отколкото да предоставят обща финансова помощ.

С оглед на това за морския транспорт в Общността би трябвало да бъдат разрешени следните действия, що се отнася до разходите за заплати:

[…]

— намаляване на данъка върху доходите за моряците в Общността, които плават на кораби, регистрирани в дадена държава членка.“ [неофициален превод]

7. Седма алинея от посочената точка предвижда, че данъкът върху доходите може да бъде намален до нула при схема на държавна помощ.

Национални разпоредби

8. Дания има два корабни регистъра. Първият от тях е обикновен корабен регистър (а именно Dansk Nationalt Skibsregister, национален датски регистър на корабите или „DAS“). През 1988 г. Дания създава втори регистър, а именно Dansk Internationalt Skibsregister (датски международен регистър на корабите, наричан понататък „DIS“) [6]. Собствениците на кораби, чиито съдове са вписани в този регистър, имат правото да наемат на корабите си моряци от страни извън Европейския съюз, като им заплащат възнаграждение в съответствие с тяхното национално право [7].

9. На моряците, чиито кораби са вписани в DIS, са предоставени известни данъчни предимства от датското правителство [8]. По-специално, заетите лица, регистрирани на кораб, който е вписан в DIS, са изцяло освободени от задължението да плащат данък върху дохода. Изглежда, че е общо договорено печалбата от тези данъчни мерки да се прехвърля на собствениците

6 — Закон № 408 от 1 юли 1988 г. (Lovtidende, 1988 A), който влиза в сила на 23 август 1988 г.

7 — С други думи условията на трудово възнаграждение, приложими в трети държави, което на практика най-често означава по-ниско възнаграждение от това, което се предоставя на моряците в държавите — членки на ЕС.

8 — Закони № 361—364 от 1 юли 1988 г. (Lovtidende, 1988 A), които влизат в сила на 1 януари 1989 г.

на кораби, които по този начин имат възможност да намалят брутните възнаграждения, без освободените от данък моряци да почувстват намаление на техните нетни възнаграждения.

Спорното решение

10. Спорното решение е прието след подадено оплакване от 3F — синдикат, който представлява (наред с други) моряците. 3F твърди, че тези данъчни мерки, по-специално освобождаването от данък на моряците, чиито кораби са вписани в DIS, са в противоречие с Насоките от 1997 г. и трябва да бъдат квалифицирани като неправомерна държавна помощ.

11. В спорното решение Комисията посочва, че мерките представляват държавни помощи, но са съвместими с общия пазар съгласно член 87, параграф 3, буква в) ЕО. Ето защо Комисията решава да не открива процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО и да не повдига възражения срещу данъчните мерки, които са предмет на оплакването на 3F.

Определението на Първоинстанционния съд

12. 3F подава жалба пред Първоинстанционния съд с цел отмяна на спорното решение. В жалбата си за отмяна той се позовава на три правни основания:

i) нарушение на член 88, параграф 2 ЕО (с това че Комисията не е открила процедура по разследване въпреки четиригодишния срок, с който разполагала, за да отговори на жалбата, което 3F тълкува като означаващо „сериозни затруднения“ при определянето дали държавната помощ е съвместима);

ii) нарушение на член 87, параграф 3, буква в) ЕО (с това, че Комисията е решила, че помощите са съвместими, въпреки че, както твърди 3F, същите не водят до насърчаване на работодателите да създават облекчения за общностните моряци, както изискват Насоките от 1997 г. и от 1989 г. и принципът за защита на оправданите правни очаквания), и

iii) явна грешка в преценката (по-специално, че Комисията не е взела предвид социалната политика, нито пък е изследвала какво кара работодателя да предпочете да наеме един моряк пред друг).

13. В жалбата си пред Първоинстанционния съд 3F иска, първо, да се установи, че той има процесуална легитимация да подава жалба за отмяна. По-специално той твърди, че заема явно ограничена позиция като преговарящ по колективни трудови договори и че свободата му на преценка при договарянето на такива споразумения е засегната от схемата на помощта, която предоставя намаление на данъка не само на моряците от Общността, но и на всички моряци (включително членовете на синдикати, които са извън Общността). 3F твърди, че тези обстоятелства поставят неговите членове в неблагоприятно конкурентно положение. 3F се позовава също на обстоятелството, че спорното решение е прието в резултат на неговото оплакване.

14. Комисията прави възражение за недопустимост, което Първоинстанционният съд уважава в обжалваното определение.

15. Първоинстанционният съд започва с поредица от предварителни бележки [9], в които, първо, определя общия критерий за пряк и личен интерес, установен в решението по дело Plaumann/Комисия [10], и очертава критерия, свързан с процесуалната легитимация на страна, която иска отмяната на решение на Комисията да не започне разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО, когато тази страна иска да защити процесуалните си права, както и критерия, свързан с процесуалната легитимация на страна, която иска да постави под въпрос основателността на това решение за оценка на помощта.

16. След това Първоинстанционният съд разглежда допустимостта на жалбата за отмяна на 3F съгласно критерия, установен от съдебната практика по дело Plaumann/Комисия. По-конкретно, Първоинстанционният съд счита в точка 32 от обжалваното определение, че 3F:

„не може да се позовава на факта, че собственото му конкурентно положение е засегнато от разглежданата помощ. От една страна е постановено, че сдружение на работниците в предприятието, за което се твърди, че е получател на държавна помощ, по никакъв начин не е конкурент на това предприятие [11]. От друга страна, доколкото той се позовава на собственото си конкурентно положение спрямо останалите синдикати на моряци по време на договарянето на колективните трудови договори в разглежданата област, достатъчно е да се припомни, че сключените споразумения в рамките на колективното договаряне не попадат в областта на конкуренцията [12].“ [13]

17. След като припомня, че органите, които представляват заетите лица на

9 — Точки 21—26 от обжалваното определение. Разглеждам тези съображения в точки 26—49 от настоящото заключение.

10 — Решение от 15 юли 1963 г. по дело Plaumann/Комисия (25/62, Recueil, стр. 197).

11 — Първоинстанционният съд тук се позовава на решението си от 18 декември 1997 г. по дело ATM/Комисия (T-178/94, Recueil, стр. II-2529, точка 63).

12 — Що се отнася до неприлагането на член 3, буква ж) и член 81 ЕО по отношение на колективните трудови договори Първоинстанционният съд визира Решението на Съда от 21 септември 1999 г. по дело Albany (C-67/96, Recueil, стр. I-5751, точки 52—60).

13 — Тази точка е в основата на първото правно основание на жалбоподателя. Вж. точка 22 от настоящото заключение.

дадено предприятие, могат в качеството си на заинтересовани лица по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО да представят становища на Комисията по съображения от социално естество, Първоинстанционният съд отбелязва в точка 36 от обжалваното определение:

„В конкретния случай е видно, че социалните аспекти, които произтичат от […] DIS, са резултат главно от въвеждането на този регистър […], а не от съпътстващите го данъчни мерки. От една страна, обаче Комисията счита, че въвеждането на […] DIS не представлява държавна помощ и ограничава своето разследване на съвместимостта с общия пазар на разглежданите държавни мерки единствено до данъчните мерки […]. От друга страна, в становището си по възражението за недопустимост […], жалбоподателят изрично уточнява, че той се е позовал на нарушение на член 87, параграф 3, буква в) ЕО и че никога не е твърдял, че държавната помощ е възникнала от обстоятелството, че за моряците извън Общността е възможно да се прилагат различни условия за наемане на работа от тези, които се прилагат за моряците от Общността. От това следва, че в конкретния случай социалните аспекти, свързани с […] DIS, имат само косвена връзка с предмета на спорното решение и, както признава жалбоподателят, с настоящото производство. Следователно жалбоподателят не може да се позовава на тези социални аспекти, за да докаже качеството си на лично засегнато лице“ [14].

18. След това Първоинстанционният съд установява в точка 37 от обжалваното определение:

„[3F] не би могъл да се счита за лично засегнат поради самия факт, че разглежданата помощ се прехвърля към своите получатели поради намалените искания за заплати на моряците, които се ползват от освобождаването от данък върху доходите, въведено с разглежданите данъчни мерки. Всъщност спорното решение се основава на получените от получателите на помощта предимства, а не на начина на нейното предоставяне“ [15].

19. Накрая, Първоинстанционният съд констатира в точки 38—40 от обжалваното определение:

„[3F] не доказва, че собствените му интереси в качеството му на договарящ могат да бъдат пряко засегнати от разглежданата помощ.

В тази връзка трябва да се припомни, че в Решение по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия и в Решение по дело CIRFS и др./Комисия жалбоподателите са могли да се позоват на напълно специално, даже изключително положение — в качеството

14 — Тази точка е в основата на второто правно основание на жалбоподателя. Вж. точка 23 от настоящото заключение.

15 — Тази точка е в основата на третото правно онование на жалбоподателя. Вж. точка 24 от настоящото заключение.

на договарящ и подписващ споразумението, с което се установява тарифата, представляваща помощ, и в качеството на участващ плътно в процедурата пред Комисията[16], или в качеството на лице за контакт на Комисията при определянето на дисциплина в областта на помощите в разглеждания сектор[17].

В конкретния случай самият факт, че жалбоподателят подава оплакване пред Комисията срещу разглежданата помощ, не позволява той да бъде индивидуализиран. Освен това, дори да е възможно жалбоподателят да е бил един от преговарящите по колективните трудови договори в полза на моряците, работещи на кораби, вписани в един от датските регистри и на това основание да е участвал в механизма на прехвърляне на помощта върху собствениците на кораби, жалбоподателят по никакъв начин не е доказал, че е договарял с Комисията при изготвянето на посочените в конкретния случай Насоки на Общността или че е договарял с Комисията или с датското правителство приемането на данъчните мерки“[18].

20. Въз основа на тези съображения Първоинстанционният съд постановява, че нито 3F, нито неговите членове са лично засегнати от спорното решение.

16 — Първоинстанционният съд визира тук Решение на Съда от 2 февруари 1988 г. по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия (67/85, 68/85 и 70/85, Recueil, стр. 219, точки 21—24), както и Решение от 23 май 2000 г. по дело Comité d'entreprise de la Société française de production и др./Комисия (C-106/98 P, Recueil, стр. I-3659, точка 43).

17 — Първоинстанционният съд препраща тук към Решение от 24 март 1993 г. по дело CIRFS и др./Комисия (C-313/98, Recueil, стр. I-1125, точки 29 и 30), както и към Решение по дело Comité d'entreprise de la Société française de production и др./Комисия, посочено по-горе (точка 44).

18 — Тези точки са в основата на четвъртото правно основание на жалбоподателя. Вж. точка 25 от настоящото заключение.

Настоящата жалба

21. 3F подава жалба срещу определението на Първоинстанционния съд на четири основания.

22. На първо място, Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като се е позовал на Решение по дело Albany[19], за да приеме, че 3F не може да се позовава на собственото си конкурентно положение в хода на договарянето на колективните трудови договори с цел да докаже, че е бил лично засегнат.

23. На второ място, Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че 3F не може да се позовава на социалните аспекти, за да докаже, че е лично засегнат.

24. На трето място, Първоинстанционният съд неправилно е приложил съдебната практика по дело Plaumann/Комисия и по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum[20], приемайки, че 3F не може да се счита за лично засегнат от самия факт, че разглежданата помощ е предоставена на нейните получатели поради намалените искания за заплати на моряците, които се ползват от освобождаването от данък върху доходите.

19 — Посочено по-горе.

20 — Решение на Съда от 13 декември 2005 г. по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, Recueil, стр. I-10737).

25. На четвърто място, Първоинстанционният съд неправилно е приложил съдебната практика, установена с посочените по-горе решения по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия и по дело CIRFS и др./Комисия, достигайки до извода, че собствените интереси на 3F в качеството му на договарящ не са били засегнати от разглежданите данъчни мерки в спорното решение.

27. Като общо правило член 230 ЕО е основание за физически и юридически лица (в които могат да се включат синдикатите) да подадат жалба за отмяна срещу решение на Комисията, адресирано до държава членка (подобно на спорното решение), ако това решение обаче засяга пряко и лично страната, която е започнала производството.

Предварителни бележки

28. Съдът тълкува понятието „засяга пряко и лично“ многократно в рамките на поредица от добре известна съдебна практика. По-специално в Решение по дело Plaumann/Комисия [24] Съдът е приел, че страните могат да твърдят, че са лично засегнати само ако разглежданото решение се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическото положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира.

26. С подадената от 3F жалба пред Първоинстанционния съд се иска отмяна на решението на Комисията да не започне процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО [21]. Има сравнително малко дела, които се отнасят до този особен вид жалби [22] и продължава да е налице известна неяснота по отношение на критерия, свързан с процесуалната легитимация [23]. Ето защо считам за полезно да посоча какво разбирам под правилно определяне на процесуалната легитимация пред юрисдикцията при жалби от този вид.

29. В контекста на решенията, взети от Комисията при упражняването на задължението ѝ да осъществява постоянно разследване на всички схеми на помощ, съществуващи в държавите членки [25], Съдът разработва поредица от по-специални критерии за преценка на проце-

21 — Въпреки че жалбата пред Първоинстанционния съд цели единствено отмяната на спорното решение, първото основание на жалбоподателя е процесуално и Първоинстанционният съд го приема като жалба, която цели да защити процесуалните права на 3F. По същия начин ще постъпя за целите на настоящата жалба.

22 — За разлика от по-обхватната насока на съдебната практика относно установяването на процесуалната легитимация, когато Комисията е открила процедура по разследване на основание член 88, параграф 22 ЕО и е оспорено решението в края на тази процедура.

23 — Всъщност в самото обжалвано определение има двусмислие, що се отнася до определянето на критерия за процесуална легитимация, който да се приложи. Сравни точка 28 с точки 27 и 30.

24 — Посочено по-горе (точка 107). Тази формулировка е възприета напоследък в Решение от 22 декември 2008 г. по дело British Aggregates/Комисия (C-487/06 P, Сборник, стр. I-10505, точка 27).

25 — Член 88, параграф 1 ЕО.

суалната легитимация на юридическо лице, когато то иска да подаде жалба за отмяна на решение на Комисията да не започне процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО.

30. Този отделен критерий за процесуална легитимация е първоначално разработен в Решение по дело Cook/Комисия [26] и в Решение по дело Matra/Комисия [27]. В тези две решения Съдът определя по-нисък праг за страните, които оспорват този вид решение, като посочва, че лицата, визирани като получатели на процесуалните гаранции по член 88, параграф 2 ЕО, трябва да имат право да оспорят решението на Комисията да не започне процедура по разследване.

31. Съдът се позовава на Решение по дело Intermills/Комисия [28], за да определи тези лица. Въз основа на текста на член 88, параграф 2 ЕО той достига да извода, че „заинтересованите страни“ могат да подават жалби с цел защитата на техните процесуални гаранции. За да попадне в категорията на „заинтересованите лица“, жалбоподателят трябва да докаже, че неговите интереси могат да бъдат засегнати от предоставянето на помощта. Съдът уточнява, че това включва по-специално предприятията, които се конкурират с получателите на разглежданата помощ.

32. В Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum [29] Съдът потвърждава разграничението между критерия, свързан с процесуалната легитимация, който се прилага към жалбоподателите, които целят единствено да защитят процесуалните си права по член 88, параграф 2 ЕО, и критерия, който се прилага към тези, които искат да се постави под въпрос основателността на решението, с което се преценява помощта като такава.

33. Съгласно решението, постановено по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, когато жалбоподател иска да защити процесуалните си права, достатъчно е той да докаже, че попада в категорията на „заинтересованите“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО. Когато обаче жалбоподателят поставя под въпрос „основателността на решението за преценка на помощта като такава“, тогава той трябва да докаже, че отговаря на критерия относно процесуалната легитимация, определен от Съда в Решение по делото Plaumann.

34. В най-последното си решение в тази област по дело British Aggregates/Комисия [30] Съдът постановява, че когато поставя под въпрос основателността на решението за оценка на помощта като такава, жалбоподателят трябва да докаже, че се ползва със специален или особен статут по смисъла на горепосоченото Решение по дело Plaumann/Комисия [31].

26 — Решение от 19 май 1993 г. по дело Cook/Комисия (C-198/91, Recueil, стр. I-2487, точка 23 и сл.)

27 — Решение от 15 юни 1993 г. по дело Matra/Комисия (C-225/91, Recueil, стр. I-3203, точка 17 и сл.)

28 — Решение от 14 ноември 1984 г. по дело Intermills/Комисия (323/82, Recueil, стр. 3809, точка 16).

29 — Посочено по-горе (точки 34—37).

30 — Посочено по-горе.

31 — Вж. по-специално точки 25—30 и 35.

35. Посоченото Решение по дело British Aggregates/Комисия заслужава да бъде отбелязано поради това, че в конкретния случай жалбоподателят е оспорил решението да не се открива процедура по разследване на основание, че са нарушени неговите процесуални права и че Комисията е допуснала грешка относно основателността на решението [32]. При обжалването Съдът разглежда съвместно всички доводи, които жалбоподателят е изтъкнал пред Първоинстанционния съд [33]. От това решение изглежда следва, че ако дадена страна включи в жалбата си правно основание, свързано с основателността на самото решение, критерият, свързан с процесуалната легитимация, който следва да се приложи, е този, който е определен в Решение по дело Plaumann/Комисия и в последващото развитие на съдебната практика. Нещо повече, това решение предполага, че Първоинстанционният съд не би могъл да разглежда поотделно изложените пред него правни основания, вследствие на което, ако съответният жалбоподател не отговаря на критериите за допустимост по Решение по дело Plaumann/Комисия, що се отнася до поставянето под въпрос на основателността, този съд може да прецени допустимостта на процесуалните основания в категорията „заинтересовани страни“ [34].

36. Възприетият досега подход от Съда е предмет на известна критика от страна на академичните среди [35]. Нямам намерение да правя обстойна критика на подхода на Съда в настоящото заключение. Въпреки това бих искала да направя кратък коментар.

37. Първо, бих искала да припомня някои особени наблюдения на генералния адвокат Mengozzi в заключението му по дело British Aggregates/Комисия [36]. Според мен, когато жалбоподател иска просто отмяна на решение на Комисията да не се открива процедура по разследване, Първоинстанционният съд би трябвало да се ограничи до въпроса дали (процедурното) решение на Комисията е било взето правилно. На практика това може да означава контрол върху предприетите от Комисията процедурни действия по приемане на нейното решение. Това може да включва контрол дали Комисията е доказала липсата на сериозни затруднения при установяването, че разглежданата мярка не представлява помощ или представлява помощ, която е съвместима с общия пазар [37].

38. Ако Първоинстанционният съд стигне до извода, че решението на Комисията да не започне процедура по разследване, не

32 — В това отношение жалбоподателят се позовава на правни основания, които са много подобни на изложените от 3F пред Първоинстанционния съд.

33 — Точка 37 от решението.

34 — Вж. по-конкретно точка 37 от решението, в което, като разглежда критерия за процесуалната легитимация, който е удачно да се приложи спрямо жалбоподателя, Първоинстанционният съд постановява, че „ВАА не се задоволява само да оспори отказа на тази институция да открие официална процедура по разследване, но и че тя поставя под въпрос *и* основателността на спорното решение“ (курсивът е мой). Точка 76 от заключението на генералния адвокат Mengozzi изглежда подкрепя това тълкуване.

35 — Вж. например Friedensköld, E., Locus Standi in Article 88(2) EC cases: No cure for the Plaumann blues I, и Schmauch, M., Locus Standi and Article 88(3): No cure for the Plaumann blues II, European Law Reporter 1/2008, p. 17. Доколкото ми е известно, до настоящия момент не е публикуван никакъв коментар по Решение по дело British Aggregates/Комисия.

36 — Точки 68—76.

37 — Точка 71 от заключението на генералния адвокат Mengozzi по посоченото дело British Aggregates/Комисия.

е взето правилно, Съдът следва да отмени това решение [38].

39. Ако жалбоподателят е изложил допълнителен довод, който се отнася до преценката по същество на Комисията на въпросната мярка, считам, че това не би трябвало да засегне прага на процесуалната легитимация. На практика допълнителните становища по съществото на делото могат да помогнат на Съда да установи дали Комисията наистина е разрешила всички сериозни затруднения в хода на предварителното разследване по въпроса дали разглежданата мярка е съвместима с общия пазар, или пък е мярка, която не представлява държавна помощ. Подобни становища могат също да разкрият допусната от страна на Комисията процедурна грешка.

40. Не виждам защо излагането на допълнителни становища по същество относно разглежданите мерки би трябвало да доведе до налагането на по-строг критерий, свързан с процесуалната легитимация. Такъв е по-специално случаят, при който жалбоподателят не иска да бъде установено по обвързващ начин дали разглежданата мярка представлява правомерна държавна помощ, а иска единствено юрисдикцията да прецени дали Комисията е била права при вземането на предварителното си становище.

41. Такъв подход е ненужно формалистичен, наказващ жалбоподател, който желае да подкрепи искането си за съдебен контрол на предварителното становище на Комисията с твърдението, че Комисията е допуснала грешка по същество в нейния извод.

42. По-специално не виждам как при настоящия подход, когато жалбоподател иска да докаже, че продължават да са налице сериозни затруднения при първоначалната оценка на Комисията на разглежданата помощ, същият с лекота би отстранил изкушението да оспори основателността на решението. С посочените по-горе решения по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum и по дело British Aggregates/Комисия Съдът създава истинска хлъзгава плоскост, на която жалбоподателите и техните адвокати трябва да стъпят предпазливо. Прекалено лесно е за тях да се подхлъзнат и да открият, че са попаднали или в капана на по-строгия критерий на горепосоченото решение по дело Plaumann/Комисия, или че не са убедили в достатъчна степен Съда, че наистина са налице процесуални грешки в решението, което искат да оспорят.

43. Според мен би било по-добре, ако Съдът подходи към жалбата въз основа на това какво *всъщност се иска*, отколкото въз основа на това дали жалбоподателят излага доводи, които се отнасят по същество до първоначалната оценка на Комисията на твърдяната държавна помощ.

38 — В този случай Комисията би могла да приеме повторно решението, без да бъде обвързана от своята предварителна оценка на разглежданата мярка. Ако решението е отменено поради затруднения, които продължават да са налице при преценката на помощта от Комисията, макар и да е свободна да реши да не започва процедура по разследване, последната ще бъде длъжна да докаже, че останалите трудности са били преодолени.

44. В настоящото дело, въпреки че 3F оспорва основателността на изводите на Комисията относно естеството на помощта, той е направил това в хода на искането за съдебен контрол на процедурното решение на Комисията. Процесуалната легитимация на 3F като жалбоподател ще бъде преценена по-надеждно при съпоставяне с критерия, който позволява да се определи дали той може да счита за „заинтересована страна".

45. Ако Първоинстанционният съд беше разгледал процесуалната легитимация 3F на тази основа, вероятно би бил приет доводът на 3F, според който разглежданата помощ евентуално засяга неговите интереси.

46. При все това в рамките на позволеното от действащата съдебна практика, фактът, че когато иска отмяната на спорното решение, 3F поставя под въпрос основателността на същото означава, че трябва да се приложи критерият за процесуалната легитимация от горепосоченото решение по дело Plaumann/Комисия.

47. Ето защо Първоинстанционният съд правилно прилага критерия за процесуална легитимация от посоченото решение по дело Plaumann/Комисия, като напълно изключва преценка относно това дали 3F може да се счита за „заинтересовано лице" по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО.

48. Съдът би трябвало да прецени по същия начин изложените от 3F в жалбата му правни основания относно същността на въпроса дали той може да установи процесуална легитимация по силата на критерия от Решение по дело Plaumann/Комисия.

49. Накрая, Съдът постановява в Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, че когато е подадена жалба за отмяна от сдружение, което е създадено да защитава колективните интереси на дадена категория субекти, това сдружение може да се разглежда като лично засегнато само доколкото положението на неговите членове на пазара е значително засегнато [39]. Следователно изложените от 3F правни основания, свързани с процесуалната легитимация, трябва да се преценят в тази светлина.

Първото правно основание

50. С първото си правно основание жалбоподателят твърди, че Първоинстанционният съд допуска грешка при прилагане на правото като приема в точка 32 от обжалваното определение, че 3F не може да твърди, че конкурентното му положение е засегнато от разглежданата помощ.

39 — Посочено по-горе, точка 70.

51. Във втората част от посочената точка 32 Първоинстанционният съд приема, че 3F не може да се позовава на увреждане на своето конкурентно положение спрямо останалите синдикати в хода на преговорите за сключване на колективни трудови договори в разглежданата област. В подкрепа на този извод Първоинстанционният съд посочва, че сключените споразумения в хода на колективното договаряне не попадат в обхвата на правото на конкуренцията и посочва точки 52—60 от Решение по дело Albany [40] в подкрепа на това предложение.

52. 3F твърди, че настоящото дело трябва да се разграничи от посоченото дело Albany. Последното се отнася до спор дали колективен трудов договор може да изисква от работодател да продължи да бъде член на специален пенсионен фонд. В това дело Съдът постановява, че подобно споразумение не може да попадне в обхвата на правото на конкуренцията въз основа на сегашния член 81, параграф 1 ЕО. Напротив, настоящото дело се отнася до съдебен контрол върху решение на Комисията относно данъчна мярка, за която се твърди, че оказва въздействие върху правоспособността на 3F да сключва колективни трудови договори. 3F се съгласява, че колективните трудови договори не попадат в обхвата на член 81, параграф 1 ЕО, но поддържа, че изложеният от Първоинстанционния съд довод във връзка с това е ирелевантен за изхода на настоящото дело.

53. Ето защо 3F твърди, че Първоинстанционният съд е приложил неправилно Решение по дело Albany.

40 — Посочено по-горе.

54. В отговор на това Комисията излага два довода. Преди всичко тя твърди, че първото правно основание на 3F е опорочено от факта, че същият не е оспорил първата част от точка 32, в която Първоинстанционният съд е посочил, че 3F не може да докаже процесуалната си легитимация с позоваване на обстоятелството, че той бил в конкуренция с работодателите на своите членове. Следователно фактът, че 3F не оспорва извода на Първоинстанционния съд в първата част от посочената точка, означава че неговият довод по отношение на втората част от същата точка 32 е неотносим, тъй като констатацията на Първоинстанционния съд в първата част от тази точка представлява сама по себе си достатъчно основание, за да се обяви жалбата за недопустима.

55. Първият довод на Комисията може да бъде разгледан накратко. Този довод предполага погрешно, че правните основания, въз основа на които жалбоподателят може да твърди, че има процесуална легитимация, са кумулативни, така че ако същият не докаже процесуалната си легитимация въз основа на някое от всички правни основания, той изобщо не може да твърди, че притежава процесуална легитимация. Правните основания обаче са алтернативни. Жалбата е допустима, ако жалбоподателят може да докаже процесуалната си легитимация на едно-единствено правно основание. Освен това, както 3F подчертава в хода на съдебното заседание, той не е твърдял, че се намира в конкуренция с работодателите на своите членове.

56. Следователно първият довод на Комисията по този въпрос трябва да се отхвърли.

57. След това Комисията твърди, че Първоинстанционният съд правилно е приложил горепосоченото решение по дело Albany.

58. Вследствие на това съм принудена да разгледам по-подробно Решение по дело Albany.

59. В Решение по дело Albany Съдът постановява, че договорените колективни трудови договори между социалните партньори с оглед целите на социалната политика не подлежат на разглеждане по силата на член 81, параграф 1 ЕО, защото тези цели ще бъдат подкопани, ако такива споразумения подлежат на преценка по този член [41].

60. В настоящото дело 3F иска да се упражни съдебен контрол върху решение на Комисията, с което се отказва да се открие процедура по разследване. Тази процедура по разследване щяла да засегне данъчна разпоредба, а не колективен трудов договор. 3F твърди, че спорните данъчни разпоредби ограничават правоспособността му да сключва колективни трудови договори. Самият факт, че колективните трудови договори не могат да бъдат предмет на разглеждане по член 81 ЕО (вж. Решение по дело Albany, посочено по-горе) не може да служи като подходящо основание за извода, че 3F не може да изтъква този довод.

61. Споделям по същество тази насока на разсъждения.

62. Според мен Първоинстанционният съд прави твърде широк прочит на Решение по дело Albany. В настоящото дело Съдът не е приканен да направи преценка — както от него било поискано по делото Albany — на специален колективен трудов договор с оглед на правните норми, свързани с конкуренцията. За сметка на това 3F твърди, че неговото конкурентно положение спрямо останалите синдикати е засегнато от твърдяната помощ. С твърдението си, че разглежданата помощ накърнила правоспособността му да сключва колективни трудови договори, той се е опитал да докаже, че неговото положение е засегнато.

63. Въпреки че колективните трудови договори не попадат в обхвата на правото на конкуренцията, Първоинстанционният съд прави извод, който не следва логически от това твърдение. Не би трябвало изключването на даден колективен трудов договор от разглеждане по силата на принципите на правото на конкуренцията да направи невъзможно за жалбоподател да докаже, че неговото конкурентно положение е засегнато по един увреждащ начин, като се позовава на своята отслабена позиция спрямо останалите синдикати в хода на сключването на колективните трудови договори.

64. Следователно Първоинстанционният съд допуска грешка при преценката относно ефекта, който разглежданата помощ е упражнила върху конкурентното

41 — Точки 59 и 60.

положение на 3F. Най-удачно би било да се провери дали конкурентното положение на 3F спрямо останалите синдикати на моряци наистина е засегнато от твърдяната помощ.

65. Поради това стигам до заключението, че първото основание на 3F е напълно основателно.

Второто правно основание

66. 3F твърди, че Първоинстанционният съд допуска грешка при прилагане на правото, като приема в точки 35 и 36 от обжалваното определение, че 3F не може да се позовава на социални аспекти, за да обоснове, че бил лично засегнат.

67. В точка 36 от обжалваното определение Първоинстанционният съд приема, че не са налице социални аспекти, по които 3F може да направи коментари, тъй като единствените социални последици произтичат по-скоро от самия регистър DIS, отколкото от данъчното облекчение, приложимо за моряците на регистрираните в него кораби.

68. 3F твърди, че Първоинстанционният съд е трябвало да провери дали било възможно 3F да има правото да изложи становище по социалните аспекти на правната рамка (а именно защитата на моряците на Общността по силата на Насоките от 1997 г.), по силата на която данъчна мярка като разглежданата в спорното решение подлежи на преценка. 3F твърди, че в качеството си на представител на група моряци от Общността, е страна, която е можела да представи становища по социалните аспекти на помощта, ако беше открита процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО. Следователно Първоинстанционният съд е трябвало да постанови, че 3F е лично засегнат от решението на Комисията да не започне тази процедура.

69. Не мога да се съглася с подобни доводи.

70. Както Комисията правилно твърди, правото на заинтересованите страни да изложат становище по съображенията от социално естество представлява част от процесуалните права, от които тези страни се ползват веднъж, след като е открита процедурата по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО [42].

71. 3F обаче трябва да докаже, че отговаря на критерия за процесуална правоспособност въз основа на Решение по дело

42 — Това представлява логическо тълкуване на постановеното от Първоинстанционния съд решение (потвърдено от Съда) по дело Comité d'entreprise de la Société française de Production и др./Комисия, посочено по-горе, в което той посочва, че представителните органи на заетите лица в дадено предприятие могат в качеството си на заинтересовани лица по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО да представят становища на Комисията по съображения от социално естество.

Plaumann/Комисия [43]. Само възможността, че 3F (като представител на заетите лица на крайните получатели на помощта) може да докаже, че правото му да представи становища в хода на процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО е било накърнено с решението на Комисията да не открие тази процедура, е достатъчна сама по себе си за неговото разграничаване като „заинтересован“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО.

72. Твърдение за отказ на процесуални права не е достатъчно, за да разграничи индивидуално 3F по силата на критерия, свързан с процесуалната легитимация от горепосоченото решение по дело Plaumann/Комисия [44].

73. Поради тези съображения второто правно основание следва да се отхвърли.

Третото правно основание

74. С третото си правно основание 3F твърди, че в точка 37 от обжалваното определение Първоинстанционният съд е приложил неправилно залегналата в Решение по дело Plaumann/Комисия насока на съдебната практика, като е обявил, че прехвърлянето на помощта на нейните крайни получатели (т.е. собствениците на кораби) чрез намаляване на брутните заплати, не е достатъчно, за да се докаже, че 3F е лично засегнато.

75. 3F твърди, че вследствие на Решение на Съда по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum даден синдикат е лично засегнат, доколкото положението на неговите членове на пазара е значително засегнато от данъчните мерки [45]. Въпреки че в това решение Съдът се позовава на „икономическите оператори“ [46], които поначало се считат за предприятия, 3F твърди, че работниците, които той представлява, също могат да се считат за икономически оператори с оглед на отделеното им специално разглеждане в Насоките от 1997 г.

76. Комисията твърди, че настоящото дело следва да се разграничава от делото Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum. Настоящата жалба се отнася до решение на Комисията да не открие процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО, докато в Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum се разглежда второ решение, прието вследствие на процедура по разследване, която е приключила с първо решение, констатиращо, че първоначалната схема на помощ е неправомерна.

43 — Критерий, който има значително по-висок праг. Вж. точки 28 и 31 от настоящото заключение.

44 — Вж. Решение по дело Comité d'entreprise de la Société française de Production и др./Комисия, посочено по-горе, точки 50—53, което потвърждава точки 41 и 42 от определението на Първоинстанционния съд.

45 — Точка 70 от решението.

46 — Точка 72 от решението.

Освен това, за разлика от обстоятелствата, които са в основата на делото Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, обстоятелствата в настоящата жалба не се отнасят до пряка помощ и жалбата за отмяна не е подадена от преките конкуренти на крайните получатели на помощта.

77. Комисията доразвива последния довод, като твърди, че членовете на ЗF не могат да се разглеждат като „икономически оператори“ по смисъла на Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum и че може да се каже, че те са в пряка конкуренция със собствениците на кораби, които в крайна сметка се ползват от помощта посредством тяхната възможност да намалят брутните възнаграждения. Комисията твърди, че ако те трябваше да се разглеждат като намиращи се в пряка конкуренция, членовете на ЗF щяха да бъдат в същото положение като земеделските производители по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum и тяхната жалба щеше да бъде недопустима почти на същите основания, тъй като всички моряци от Общността биха могли да се разглеждат като конкуренти на собствениците на кораби (а не само датските моряци, представлявани от ЗF) [47].

78. Според мен две неща следват от извода на Първоинстанционния съд в точка 37 от обжалваното определение.

79. На първо място, Първоинстанционният съд счита, че представляваните от ЗF моряци не са в конкуренция със собствениците на кораби, които са крайните получатели на помощта. Не виждам нищо, което да е особено спорно в това твърдение. Ако моряците на ЗF бяха в конкуренция със собствениците на кораби, тяхното положение щеше да бъде аналогично на това на земеделските производители по делото, приключило с горепосоченото решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum и щеше да бъде недопустимо поради липсата на лично засягане. Ето защо съм съгласна с довода на Комисията, че ЗF не може да докаже допустимостта на тази основа.

80. На второ място, ако крайното предимство преминава у собствениците на кораби посредством възможността за намаляване на брутните заплати, в такъв случай самите моряци задължително получават първоначална печалба [48].

81. Считам, че след като се съгласява с това Първоинстанционният съд е трябвало впоследствие да прецени дали конкурентното положение на моряците, които са членове на ЗF, е негативно засегнато спрямо това на моряците, които не са членове на ЗF. При все това той не постъпва така [49].

47 — Точка 72 от решението.

48 — С това че могат да поискат по-ниски брутни възнаграждения, за да получат същата нетна печалба в тяхна полза, въпросните моряци са станали по-конкурентоспособни.

49 — Този подход е съвместим с извода на Първоинстанционния съд в точка 32 от обжалваното определение. ЗF обаче оспорва този извод с първото си правно основание, което според мен следва да се уважи. Вж. точки 62—65 от настоящото заключение.

82. Следователно стигам до извода, че третото правно основание следва да се уважи, доколкото Първоинстанционният съд не е изследвал последиците от помощта върху положението на членовете на 3F в сравнение с това на останалите моряци.

Четвъртото правно основание

83. В точки 38—40 от обжалваното определение Първоинстанционният съд приема, че 3F не може да докаже процесуалната си легитимация с мотива, че собствените му интереси в качеството му на преговарящ могат да бъдат пряко засегнати. Във връзка с това той провежда разграничение между положението на 3F и положението на жалбоподателите в делата, приключили с Решение по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия [50] (Landbouwschap) и Решение по дело CIRFS и др./Комисия [51] (International Rayon and Synthetic Fibre Committee).

84. 3F твърди, че Първоинстанционният съд е допуснал грешка, като е направил това разграничение и е достигнал до извода, че 3F не е в състояние да докаже процесуалната легитимация на тази основа. Във връзка с това 3F тълкува тези дела не като изключения, при които личният интерес е установен, а като два твърде различни примера на един по-обхватен принцип, а именно, че положението на сдружение се разграничава и индивидуализира, ако то играе специална роля при предоставянето на помощта или при определянето на условията, при които тя ще бъде разрешена.

85. В случай че тези дела установяват подобен принцип, ролята на 3F като преговарящ по колективни трудови договори, включително договарянето на условията на труд на неговите членове, със собствениците на кораби, които са крайните получатели на помощта, представлява част от целия механизъм по прехвърляне на помощта на нейните крайни получатели. 3F извежда три отделни довода от това становище.

86. 3F твърди на първо място, че поради това обстоятелство той играе същата роля както Landbouwschap в делото Kwekerij van der Kooy и др./Комисия и трябвало да му бъде признат подобен статут, така че той да може да докаже процесуалната си легитимация въз основа на това, че ролята му на преговарящ е била засегната [52].

87. Комисията твърди, че за разлика от Landbouwschap по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия, 3F не е тясно свързан с разглежданата в обжалваното решение помощ и не е договарял начина, по който помощта е прехвърлена от държавата на

50 — Посочено по-горе.

51 — Посочено по-горе.

52 — 3F иска също да се разграничи от положението на жалбоподателя в делото, приключило с горепосоченото решение по дело Comité d'entreprise de la Société française de Production и др./Комисия, въз основа на обстоятелството, че конкурентното положение на членовете на 3F действително е засегнато от помощта. Разглеждам този довод в точки 105—113 от настоящото заключение.

нейните крайни получатели. 3F е само един от множество синдикати, чийто членове са моряци. Той не се намира във фактическо положение, което го отграничава от всички останали лица.

88. Вторият довод на 3F се състои в това, че макар и да е признал, че не е участвал в преговорите на Насоките от 1997 г., с жалбата си той се е стремял да защити своите членове, които представляват особена група, специално защитена от тези насоки. Неправилно тълкуване на Насоките от 1997 г. (каквото според 3F е налице, доколкото разглежданата помощ е приета за съвместима с общия пазар) поражда вреда за 3F и неговите членове. Следователно, макар и обстоятелството, че той е подал оплакване до Комисията, да не е достатъчно за доказване на неговата процесуалната легитимация, 3F (както жалбоподателят в дело CIRFS и др./Комисия) е процесуално легитимиран да иска гаранция, че неговите членове ще бъдат защитени по силата на Насоките от 1997 г.

89. Комисията отговаря на втория довод на 3F, че процесуалната легитимация на жалбоподателя в същото дело CIRFS и др./Комисия произтича от неговото положение на лице за контакт с Комисията във връзка с помощта във въпросния сектор. Ето защо Първоинстанционният съд правилно прави разграничение между това и настоящото дело. Комисията добавя, че ако се презумира, че 3F има процесуална легитимация, за да „контролира прилагането“ на Насоките от 1997 г., това би нанесло сериозни вреди на изискването за личен интерес.

90. Третият довод на 3F се състои в това, че като се противопоставя на въвеждането на разглежданата данъчна мярка от датското правителство, той играе, макар и неуспешна, роля на преговарящ.

91. Комисията отговаря, че 3F единствено се противопоставя на данъчните мерки, въведени от датското правителство. Той не ги договаря. Следователно той не може да бъде квалифициран като преговарящ поради тези съображения.

92. Ще разгледам последователно всеки един от тези доводи на 3F.

93. 3F цели на първо място да установи, че посочените дела Kwekerij van der Kooy и др./Комисия и CIRFS и др./Комисия илюстрират едно по-широко правило.

94. Със сигурност фактите, стоящи в основата на тези две дела, са твърде различни. В дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия Landbouwschap действа в качеството си на

представител на организациите на оранжерийните производители при преговорите с нидерландското правителство относно тарифата на газта. Той също е страна по тарифното споразумение и взема активно участие в процедурата по разследване, която Комисията извършва на основание член 88, параграф 2 ЕО. За сметка на това, по дело CIRFS и др./Комисия International Rayon and Synthetic Fibre Committee преговаря не с държава членка, а с Комисията, като действа в качеството на лице за контакт в хода на процедурата по приемане на насоките. Той също извършва дейности, свързани с политиката по преструктуриране на сектора, и подобно на Landbouwschap по дело Kwekerij van der Kooy и др./Комисия представя становища в хода на процедурата по разследване. На тези два субекта е била призната процесуална легитимация с оглед оспорване на съответните решения на Комисията пред общностните юрисдикции [53].

95. Готова съм да приема, че тези две дела не са пълни изключения, а представляват по-скоро илюстрация на по-общ принцип, съгласно който процесуалната легитимация може да се установи от жалбоподател, който може да докаже, че разглежданата помощ засяга положението му като преговарящ [54], независимо от това дали Комисията е започнала или не процедура по разследване. Според мен този специален способ за доказване на личния интерес не създава никаква трудност за съвместимост с критерия, определен в Решение по дело Plaumann/Комисия [55]. Освен това, струва ми се, че съображенията, свързани едновременно с достъпа до правосъдие и със социалната политика, клонят силно в полза на такъв подход. Следователно с това приключвам преценяването на начините, по които 3F твърди, че положението му на преговарящ е засегнато от помощта.

96. Въпреки че в качеството си на преговарящ по колективни трудови договори 3F може да участва в прехвърлянето на помощта на собствениците на кораби [56], той няма никаква свобода на преценка относно данъчните облекчения, предоставени първоначално на моряците данъкоплатци. В това отношение той не е преговарящ [57].

97. Поради тези съображения не приемам първия довод на 3F.

53 — Вж. Решение по дело Van der Kooy, посочено по-горе, точка 25 и Решение по дело CIRFS и др./Комисия, посочено по-горе, точка 30.

54 — Както Първоинстанционният съд предлага в точка 38 от обжалваното определение.

55 — Ако, a contrario, Съдът не приема това за общ принцип, считам, че различията между положението на 3F и обстоятелствата както по дело Van der Kooy, така и по дело CIRFS и др./Комисия, ще попречат на 3F да докаже процесуалната си легитимация по аналогия с тези дела.

56 — Посредством предоставената по силата на разглежданите данъчни мерки възможност на собствениците на кораби да извършат намаление на брутните възнаграждения, като едновременно с това запазят нетните такива.

57 — Доводът на 3F, че помощта е увредила ролята му на преговарящ по колективните трудови договори, е разгледан в точки 105—113 от настоящото заключение.

98. На второ място, според мен 3F не може да се разглежда като „преговарящ“, що се отнася до Насоките от 1997 г. Той не е участвал в договарянето на тези насоки и следователно не може да установи процесуалната си легитимация на това основание. Освен това доводът на 3F, според който той иска да защити членовете си от неправилно тълкуване на насоките, не променя положението. При липсата на специална роля в преговорите при изготвянето на самите Насоки от 1997 г. 3F не може да твърди, че цели да защити себе си и членовете си, като иска от Комисията да открие процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО (за да гарантира правилното прилагане на Насоките), без преди това да е доказал, че е налице увреждане на неговото конкурентно положение и това на неговите членове.

99. Ето защо вторият довод на 3F не е самостоятелно основание за процесуална легитимация, а напротив, зависи от обстоятелството 3F да докаже отрицателния ефект върху своето конкурентно положение или това на неговите членове. Като такъв, този довод може да бъде изтъкнат само в случай, че 3F може докаже подобен ефект [58].

58 — Вж. по същия начин точки 105—113 от настоящото заключение.

100. Последният довод на 3F в подкрепа на четвъртото му правно основание излага неговото несъгласие с данъчната мярка на национално равнище. В своите писмени становища Комисията твърди, че диаметралното противопоставяне на мярка е несъвместимо с твърдяното участие в преговорите, довели до въвеждането на тази мярка. В хода на съдебното заседание Комисията обаче отива по-далеч, като твърди, че независимо от степента на участие на синдикат в законодателния процес на национално равнище, същият никога не може да се позове на това участие, за да получи процесуална легитимация, позволяваща му да оспори решение на Комисията да не открива процедура по разследване на основание член 88, параграф 2 ЕО. Комисията счита, че оспорването на помощта пред национални юрисдикции, последвано от преюдициално запитване до Съда по силата на член 234 ЕО, е било най-подходящият способ за защита, който да се предприеме.

101. Не приемам, че синдикат, който участва изцяло в преговорите във връзка със схема на помощ на национално равнище, но в крайна сметка не успява да възпрепятства влизането в сила на тази схема, е лишен от възможността да оспорва решение на Комисията да не

откриe процедура по разследване (и вместо това е принуден да използва позаобиколния и по-малко сигурен способ за защита в рамките на национално производство и на преюдициално запитване) [59].

102. Ако въпросният синдикат обаче докаже само, че е направил формални възражения, с това той не доказва, че е бил преговарящ. Преценката дали жалбоподател представя достатъчно доказателства в подкрепа на твърдението си, че е преговарящ, е въпрос, който спада към компетентността на Първоинстанционния съд.

103. В конкретния случай Първоинстанционният съд установява като фактическо обстоятелство [60], че 3F не е успял да докаже, че е договарял с датското правителство приемането на данъчните мерки. При липсата на правно основание, с което се твърди, че е налице изопачаване на доказателството, тази фактическа констатация не може да бъде оспорена.

104. Поради гореизложените съображения бих отхвърлила четвъртото правно основание на жалбоподателя.

59 — Във връзка с това бих желала твърдо да подкрепя съображенията на генералния адвокат Jacobs, изложени в точки 37—49 от заключението му по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (Решение от 25 юли 2002 г. по дело C-50/00 P, Recueil, стр. I-6677), според които достъпът до Съда посредством национална юрисдикция и преюдициалното запитване на основание член 234 ЕО не представлява пълен заместител на достъпа по член 230 ЕО.

60 — В точка 40 от обжалваното определение.

Окончателно решение по допустимостта

105. Съгласно член 61 от Статута на Съда в случай на отмяна на решение на Първоинстанционния съд Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

106. Считам, че 3F успя да докаже, че Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като не е разгледал дали положението на членовете на 3F е било увредено от разглежданата помощ.

107. Направил ли е 3F достатъчно, за да докаже, че е трябвало да му се предостави процесуална легитимация като жалбоподател пред Първоинстанционния съд?

108. След като разгледах представените пред Съда и пред Първоинстанционния съд доказателства, намирам за невалиден довода на 3F, според който неговото конкурентно положение е увредено по този начин.

109. Спорните мерки приемат формата на данъчно облекчение.

110. Моряк може да получи данъчно облекчение само ако той има качеството и на данъчнозадължено лице по данъка върху доходите. Следователно само моряците данъчнозадължени лица са тези, които се възползват от мерките, които 3F иска да бъдат разгледани от Комисията в рамките на процедура по разследване.

111. Насоките от 1997 г. на Общността дават специално определение на „моряци на Общността“ като данъчнозадължени лица по данъка върху доходите в държава членка на Общността. Следователно групата моряци, които се ползват от разглежданите мерки, както Комисията правилно подчертава, е същата като тази, която посочените насоки целят да защитят.

112. От това следва, че конкурентното положение на моряците, членуващи в 3F, спрямо моряците, които не са моряци на Общността по смисъла на Насоките от 1997 г., не може да бъде негативно засегнато от мярката на разглежданата помощ.

113. Следователно, макар и да считам първото и второто правно основание за напълно основателни, при все това съм на мнение, че Съдът следва да отхвърли жалбата като недопустима.

Съдебни разноски

114. Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

115. Комисията е направила искане за присъждане на съдебните разноски. Тъй като считам, че изложените от жалбоподателя правни основания не трябва да се приемат, това искане следва да се уважи.

Заключение

116. Ето защо предлагам Съдът:

— да отмени обжалваното определение,

— да отхвърли жалбата като недопустима,

— да осъди 3F да заплати съдебните разноски.